



ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΑΣΣΑΡΙ

MASSARI COMMUNITY COUNCIL

Τήνου 4, 2301 Λακατάμεια, Λευκωσία /
4 Tinou Street, CY-2301 Lakatamia, Nicosia

Τηλ./ Tel.: 99 67 3025, Email: massaricyprus@gmail.com

Γνωρίζοντας το κατεχόμενο χωριό Μάσσαρι



Η εγκαταλειμμένη εκκλησία του χωριού

Η Ιστορία του Μάσσαρι Κύπρου (το Μάσσαρι ή τα Μάσσαρη) ως τοπωνύμιο αρχίζει από τη δημιουργία του και πηγαινει στα βάθη του χρόνου, από το 1192 μΧ.

Για την ονοματολογία του Μάσσαρι, υπάρχουν διάφορες εκδοχές. Η πρώτη αναφέρει ότι Massari έλεγαν κατά το Σίμο Μενάρδο, τις αγροτικές επαύλεις οι Φράγκοι (περίοδος Φραγκοκρατίας 1192-1489 μΧ). Πρέπει να ήταν φέουδο το οποίο στις όχθες του ποταμού καλλιεργούνταν ζαχαρότευτλα μέχρι και την εποχή της τουρκοκρατίας 1570-1878 μΧ όπου έγινε τσιφλίκι. Με την πάροδο του χρόνου πέρασε στα χέρια των Ελλήνων. Αναφέρεται ότι το 1821 ανήκε στον προύχοντα Σολωμή ο οποίος εκτελέστηκε τον Ιούλιο του ίδιου έτους από τους Τούρκους μαζί με τους άλλους προκρίτους του νησιού, έχοντας σαν πρωτομάρτυρα τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό, αφού προσπάθησαν να βοηθήσουν τον αγώνα της Ελλάδας για την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού.

Η δεύτερη εκδοχή αναφέρεται στην παράδοση όπου επί φραγκοκρατίας στο “Μάσσαρι” ζούσε η δούλα του βασιλιά (Ρήγα), η Μασσάρα, στο γειτονικό χωριό “Φιλιά” κατοικούσε η φιλενάδα του, ενώ η

(Ρήγαινα) η νόμιμη γυναίκα του κατοικούσε στο χωριό “Κυρά”. Το δε βασιλείο της περιοχής βρισκόταν τότε στο “Βασιλικό”.

Το χωριό αναπτυσσόταν ραγδαία και αυτός ήταν και ο λόγος που οι κάτοικοί του δεν το εγκατέλειπαν. Ζούσαν περίπου 400 κάτοικοι πριν το 1974 και έμοιαζε σταυροδρόμι ανάμεσα σε τρία μεγάλα κέντρα, Μόρφου – Κερύνεια – Λευκωσία.

Κύριες ασχολίες των κατοίκων ήταν η γεωργία και η κτηνοτροφία. Πολιούχος Άγιος του χωριού είναι ο Μέγας Αντώνιος, στη μνήμη του οποίου είναι αφιερωμένη και η μικρή εκκλησία του χωριού, η οποία είναι μονόχωρος καμαροσκέπαστος ναός του 15^{ου} αιώνα.

Ενημερωτικά αναφέρουμε ότι το Μάσσαρι Κύπρου είναι κτισμένο πάνω στις όχθες του ποταμού Σερράχη και ανήκει στο διαμέρισμα Μόρφου επαρχίας Λευκωσίας, γειτονικά του χωριά είναι η Φιλιά, η Κυρά, η Κατωκοπιά και λίγο πιο πέρα το Αργάκι και η Αυλώνα. Το χωριό είναι σκλαβωμένο μετά την τουρκική εισβολή του 1974.

*Λυγία Χριστοφόρου-Αντωνίου
Πολιτιστικός Εκπρόσωπος
Κοινοτικού Συμβουλίου Μάσσαρι Κύπρου*